

Ani Fellini, ani rytíř smutné postavy

Radmila Hrdinová

Don Quichotte nepatří k nejhranějším operám francouzského skladatele Julesa Masseneta. Příčiny tkví jak v chatrném libretu, tak i v hudbě, která má sice řadu krásných lyrických míst, ale jako celek vedle Massenetovy Manon nebo Werthera neobstojí.

Věnování premiéry 100. výročí narození vynikajícího basisty Eduarda Hakena, posledního představitele Quichotta (s Jaroslavem Horáčkem) před 45 lety, poukazuje na to, že pro titulní roli nemáme domácí pěveckou osobnost.

Není jí ale bohužel ani srbský basista Ivan Tomašev, který vládne komorním a nepřliš zajímavým hlasem, jímž zpíval Quichotta od začátku až do konce s tímž výrazem. Jeho „rytíř smutné postavy“ navíc i po herecké stránce působil dosti jednotvárně. Lépe se uvedl mexický basbarytonista Noé Colin, jemuž

Foto Laděk Novák

Ivan Tomašev jako Don Quichotte a Jakub Kettner, představitel Saniho Panzy na druhé premiéře.

Sancho Panza umožnil rozehrát přirozený komediální talent a zvláště ke konci předvedl i krásu svého hlasu.

Dulcinea zpívala na první premiéře Andrea Kalivodová, jejíž hlas od Carmen prodělal vývoj po technické i výrazové stránce.

Její Dulcinea zaujala nejen oslnivým zjevem, ale i poctivě nastudovaným rolí, již v závěrečném duetu s Quichottem schází jen větší vroucnost, ovšem postava je od začátku koncipována jako chladná kurtizána velkého světa.

Režisér Jiří Nekvasil se scénografem Danielem Dvořákem přenesli Quichotta do italského filmového neorealismu padesátých a šedesátých let.

Tato koncepce, v níž film je dnešním světem iluze a snů, by mohla fungovat, kdyby byla dotažena do precizního tvaru, ne jen zahlcena množstvím artistů, hudebníků, klaunů a stepařů, vytvářejících povšechné, rádoby-felliniové balábile, jež si často protiřečí s intimním charakterem hudby.

To, že scéna znázorňuje pozemek za filmovými ateliéry, a Don Quichotte se Sancho Panzou jsou vyřazenými klauny, vyčteme hlavně z programu.

Režisérově tvrzení o jevištním

prostoru pro magickou metaforu odporuje přelácanost scéný včetně shora sjíždějících, popisně malovaných a zcela zbytečných sufit.

Pochvalu zasluží výkon sboru i orchestru (s pěkně zahraným cellovým sólem Petra Houdka) pod vedením německého dirigenta Heiko Mathiase Förstera, který stavěl zvláště na kontrastu lyrických a dramatických ploch. Zda ale tato jistě nikoli levná inscenace najde dostatek chápajících a spokojených diváků, o tom si dovolím pochybovat.

Jules Massenet: Don Quichotte

Dirigent Heiko Mathias Förster, režie Jiří Nekvasil, scéna Daniel Dvořák, kostýmy Josef Jelínek, choreografie Števo Capko, sbormistři Tvrtko Karlovič a Adolf Melichar. Premiéra 18. 3. 2010
Státní opera Praha.